

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД	СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА	ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА
ПЕТИ	4	144

ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- ✓ **Оспособљавање ученика да препознају животне ситуације у којима могу примјенити стечена математичка знања, те развијање способности употребе математичких знања у разумијевању квантитативних и квалитативних односа у активностима свакодневног живота;**
- ✓ **Развијање способности правилног усменог и писменог математичког изражавања;**
- ✓ **Подстицање и развијање математичке радозналости, способности опажања, посматрања, закључивања;**
- ✓ **Развијање способности за самосталан и кооперативан рад и стварање позитивног става према раду и одговорности у раду;**
- ✓ **Повезивање раније стечених знања са новим математичким садржајима;**

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- **Обнављање раније стечених знања о бројном низу до 100 (читање, писање, упоређивање, одређивање мјесне вриједности цифара).**
- **Стицање основних знања о римским цифрама (I, V, X, L, C) и принципима читања и писања бројева помоћу њих.**
- **Овладавање основним математичким операцијама (сабирања, одузимања, множења, дијељења) природних бројева до 100.**
- **Оспособљавање ученика за прецизност у мјерењу и цртању основних геометријских фигура (троугао, квадрат, правоугаоник, круг, угао...) и овладавање вјештином кориштења геометријског прибора.**
- **Развијање способности памћења и примјењивања једноставних математичких формула.**
- **Оспособљавање ученика да мјере, записују, цртају и претварају основне мјерне јединице за дужину, вријеме, масу.**
- **Овладавање способностима читања, писања, упоређивања бројева прве хиљаде.**
- **Овладавање основним математичким операцијама природних бројева до 1000 (сабирање и одузимање).**

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Ред. бр.	Теме	Оквирни број часова
1.	Рачунске операције природних бројева до 100	92
2.	Геометријске фигуре	19

3.	Мјерење и мјере	12
4.	Природни бројеви до 1000	13
5.	Рачунске операције природних бројева до 1000	8

ИСХОДИ УЧЕЊА И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ

Наставна тема: Рачунске операције природних бројева до 100 (92)

Посебни циљеви:

Овладавање основним математичким операцијама (сабирања, одузимања, множења, дијелења) природних бројева до 100.

Стицање основних знања о римским цифрама (I, V, X, L, C) и принципима читања и писања бројева помоћу њих.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сабира и одузима бројеве до 100; - примјењује својства комутативности и асоцијативности; - користи сталност збира као олакшицу у рачунању; - идентификује како се разлика мијења у зависности од промјене умањеника и умањеоца и примјењује правило као олакшицу у рјешавању задатака; - рјешава текстуалне задатке сабирања и одузимања до 100; - рјешава једначине користећи рачунске операције сабирања и одузимања; - рјешава задатке са двије рачунске операције; - множи бројеве прве десетице; - дијели природне бројеве бројевима 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; - писмено множи до 100 без прелаза; - писмено дијели до 100 без прелаза; - примјењује комутативност и асоцијативност множења у задацима; - идентификује да промјена једног од чиниоца мијења и производ; - користи сталност производа као олакшицу у рачунању; - рјешава задатке са више рачунских операција; - чита, записује, препознаје римске цифре I, V, X, L, C; 	<ul style="list-style-type: none"> • Сабирање и одузимање бројева до 100 • Својства сабирања и одузимања • Текстуални задаци; • Задаци са двије рачунске операције; • Таблица множења; • Таблица дијелења; • Својства множења (комутативност и асоцијативност множења); • Писмено множење; • Задаци са више рачунских операција; • Писмено дијелење; • Римске цифре;

Наставна тема: Геометријске фигуре (25 часова)

Посебни циљеви:

Оспособљавање ученика за прецизност у мјерењу и цртању основних геометријских фигура (троугао, квадрат, правоугаоник, круг, угао) и овладавање вјештином кориштења геометријског прибора.

Развијање способности памћења и примјењивања једноставних математичких формула.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознаје, разликује, црта и означава тачку, полуправу, праву и дуж; - уочава и црта угао као дио равни између двије полуправе са заједничким почетком; - препознаје и користи шестар при упоређивању, преношењу и надовезивању дужи; - уочава, црта и обиљежава елементе угла (тјеме и краци); - разликује врсте углова (прав, оштар и туп угао); - користећи геометријски прибор црта прав, туп и оштар угао; - препознаје и црта правоугаоник и квадрат по задатим мјерама користећи геометријски прибор; - израчунава површину правоугаоника и квадрата примјењујући формулу; - идентификује, црта и обиљежава троугао; - идентификује, разликује и црта врсте троуглова; - разликује и црта троуглове према страницама; - разликује и црта троуглове према угловима; - објашњава и израчунава обим троугла; 	<ul style="list-style-type: none"> • Права, полуправа и тачка • Праве које се сијеку • Дуж • Упорјеђивање дужи • Преношење дужи • Преношење изломљене линије • Угао • Многоугао • Прав угао • Оштар угао • Туп угао • Правоугаоник и квадрат • Површина правоугаоника и квадрата • Троугао • Врсте троуглова према угловима • Врсте троуглова према страницама • Обим троугла

Наставна тема: Мјерење и мјере (12 часова)

Посебан циљ:

Оспособљавање ученика да мјере, записују, цртају и претварају основне мјерне јединице за дужину, вријеме, масу.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - набраја основне мјерне јединице за 	<ul style="list-style-type: none"> • Мјерне јединице за дужину и ширину

<p>дужину и ширину;</p> <ul style="list-style-type: none"> - мјери дужину и ширину користећи метар/лењир као наставно средство; - упоређује и претвара основне мјерне јединице за дужину из мањих у веће и обрнуто; - разликује јединице за мјерење времена (секунда, минут, час, дан, мјесец, година, деценија, вијек); - разликује основне јединице за масу (килограм, грам и тона); - претвара основне мјерне јединице за масу из мањих у веће и обрнуто 	<ul style="list-style-type: none"> • Претварање мјерних јединица за дужину • Минут и секунда • Сат • Дан- мјесец-година- деценија- вијек • Килограм, тона, грам
--	--

Наставна тема: Природни бројеви до 1000 (13 часова)

Посебни циљеви:

Овладавање способностима читања, писања, упоређивања бројева прве хиљаде.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - чита и записује стотине прве хиљаде; - упоређује бројеве прве хиљаде; - одређује претходник и сљедбеник броја; - приказује бројевни низ на бројевној правој; - одређује мјесну вриједност цифре; 	<ul style="list-style-type: none"> • Стотине прве хиљаде • Упоређивање бројева до 1000 • Претходник и сљедбеник броја • Бројевна права • Мјесна вриједност цифре

Наставна тема: Рачунске операције природних бројева до 1000 (8 часова)

Посебан циљ:

Овладавање основним математичим операцијама природних бројева до 1000 (сабирање и одузимање).

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <p>-сабира и одузима до 1000;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Сабирање стотина прве хиљаде • Одузимање стотина прве хиљаде

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА

Наставни програм Математика у петом разреду у корелацији је са одређеним темама (исходима и садржајима) наставних предмета: Природа и друштво, Ликовна култура, Музичка култура и Физичко и здравствено васпитање.

НАПОМЕНЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

За успјешно спровођење наставе Математике за пети разред неопходно је извршити процјену ученичких способности и претходно усвојених знања. Успјешна реализација наставног предмета Математика условљена је познавањем предзнања, знања, вјештина, индивидуалних способности и

могућности сваког ученика. Познавање на који начин дјеца усвајају наставни садржај као и који су то фактори који одређују њихов успјех, каква је природа и врста тешкоћа у великој мјери утиче на успјешну реализацију наставног предмета. Имајући у виду образовне могућности ученика са којима ради, наставник може детаљно да планира начин реализације наставног предмета Математика при чему уважава њихове способности, вјештине, спремност за усвајање нових математичких садржаја.

Предложени број часова за наставне теме понуђен је оквирно и могуће га је мијењати у складу са образовним потребама ученика.

Исходи учења за ученике са лаким оштећењем интелектуалног функционисања дефинисани су другачије у односу на исходе учења за ученике типичног развоја па самим тим подразумјевају примјену различитих метода и техника поучавања као и наставних средстава. Настава Математике треба да буде поткрепљена са што више очигледних, практичних примјера и активности из свакодневног живота како би била што смисленија и разумљивија ученицима са лаким оштећењем интелектуалног функционисања. У раду користити што више методе демонстрације и илустрације, кад год је могуће примјењивати амбијентално учење, различите дидактичке материјале, апликације и мултимедијална наставна средства

Поред усвајања и примјене математичких правила и законитости, циљ Математике као наставног предмета је и развијање интересовања и мотивације за усвајање математичких садржаја, интересовања за откривање и истраживање, развијање упорности, истрајности, уредности и одговорности у раду.